

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille J. van der Hoek
Auteur Dhr. P. Haker
Telefoon 5113431 E-mail: phaker@haarlem.nl
STZ/Wwgz Reg.nr. 2011/221127
Te kopiëren: bijlage
B & W-vergadering van 20 september 2011

Onderwerp

Plan van aanpak realisatie unilocatie

DOEL: Besluiten

Het college is bevoegd te besluiten, het betreft uitvoering van door de raad vastgesteld beleid.

B&W

1. Het college besluit het plan van aanpak realisatie unilocatie vast te stellen.
2. Het college stelt de commissie Samenleving voor om ten aanzien van de bestuurlijke besluitvorming te kiezen voor scenario A.
3. Het college stelt de commissie Samenleving voor de openstaande toezeggingen 0703 en 0712 (nieuw plan van aanpak) hiermee af te doen.
4. Mogelijke financiële consequenties zullen na verdere uitwerking opnieuw ter besluitvorming worden voorgelegd.
5. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit; de media krijgen een persbericht
6. Het besluit van het college wordt ter bespreking gestuurd aan de commissie Samenleving

Collegebesluit

Onderwerp: Plan van aanpak realisatie unilocatie

Reg. Nummer: STZ/WWGZ/2011/221127

1. Inleiding

Sinds 2007 streeft het college naar de realisatie van een unilocatie waarin de dag- en nachtopvang van het Leger des Heils en de gebruiksfuncties van Brijder Verslavingzorg kunnen worden ondergebracht.

Naar aanleiding van het openbaar debat over de unilocatie hebben wij besloten om een nieuw plan van aanpak voor te leggen. Dit plan van aanpak bestaat uit:

- een geactualiseerd program van eisen inclusief bandbreedtes
- een beoordelingsmatrix voor locaties inclusief bandbreedtes
- de wijze waarop de zoekopdracht wordt uitgevoerd
- de wijze waarop de commissie Samenleving betrokken wordt
- een participatie- en inspraakplan

Wij hebben een wettelijke taak als het gaat om het realiseren van zorg en opvang voor kwetsbare doelgroepen. De unilocatie is hiervan een voorbeeld.

Echter, afgezien van deze wettelijke taak, voelen wij ook zelf een verantwoordelijkheid en betrokkenheid bij deze specifieke doelgroep. Ook dak- en thuisloze burgers horen bij onze stad. Ons college blijft van mening dat de unilocatie een belangrijke en positieve bijdrage kan leveren aan de zorg en opvang van deze kwetsbare inwoners van Haarlem. Het college wil op dit dossier graag doorpakken gezien het belang van het onderwerp en de tijd die inmiddels is verlopen tussen het afsluiten van het convenant met de partners in 2008 en september 2011. Dit is mede van belang omdat het convenant eind 2011 afloopt.

2. Besluitpunten college

1. Het college besluit het plan van aanpak realisatie unilocatie vast te stellen.
2. Het college stelt de commissie Samenleving voor om ten aanzien van de bestuurlijke besluitvorming te kiezen voor scenario A.
3. Het college stelt de commissie Samenleving voor de openstaande toezeggingen 0703 en 0712 (nieuw plan van aanpak) hiermee af te doen.
4. Mogelijke financiële consequenties zullen na verdere uitwerking opnieuw ter besluitvorming worden voorgelegd.
5. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit; de media krijgen een persbericht
6. Het besluit van het college wordt ter bespreking gestuurd aan de commissie Samenleving

3. Beoogd resultaat

De realisatie van de unilocatie, waarin de functies dag- en nachtopvang van het Leger des Heils worden samengebracht met de functies methadonverstrekking, inloop en gebruikersruimte van Brijder Verslavingszorg in één locatie.

4. Argumenten

De unilocatie: geïntegreerde zorg en opvang

De unilocatie biedt in zijn integraliteit adequater zorg en opvang aan de doelgroep. De samenwerking tussen Brijder Verslavingszorg en Leger des Heils binnen één locatie staat hiervoor garant. De zorg is erop gericht dat de doelgroep zo snel mogelijk weer meer grip krijgt op zijn eigen leven, zowel qua wonen, dagbesteding als qua gezondheid.

Van overwegend belang is ook dat de huidige locaties van het Leger des Heils volstrekt niet meer voldoen aan de eisen van de huidige tijd.

De unilocatie: van drie naar één locatie

Daarnaast wordt het aantal opvanglocaties teruggebracht van drie naar één. Huisvesting op één locatie levert een aantal efficiencyvoordelen op, zowel in de bedrijfsvoering als in de benodigde beheersmaatregelen in en om de locatie. Dit bevordert de veiligheid in de stad.

Daarbij moet worden aangetekend dat de overlast op de huidige locaties dankzij de nodige beheersmaatregelen en in samenspraak met de omwonenden aanmerkelijk minder is ten opzichte van een aantal jaren geleden.

De unilocatie past in gemeentelijk beleid

De gemeente Haarlem wil het aantal daklozen verminderen, de doorstroming naar een zo zelfstandig mogelijk bestaan bevorderen en de kwaliteit van leven van OGGz-cliënten verbeteren. Op deze wijze vermindert ook de overlast die deze groep soms met zich mee kan brengen. Haarlem deelt dit doel met de gemeenten in Midden- en Zuid Kennemerland en Haarlemmermeer, woningcorporaties, aanbieders van zorg en opvang voor de OGGz-doelgroep en overige betrokken partijen. De unilocatie is dan ook één van de onderdelen van het door de raad vastgestelde beleidskader en de uitvoeringsnota's van het regionaal kompas. Het past in programma 4 maatschappelijke opvang van de programmabegroting.

Partijen geven uitvoering aan de gezamenlijke intentieovereenkomst

Het realiseren van een unilocatie past binnen de intentieovereenkomst zoals in 2008 gesloten tussen de gemeente, Brijder Verslavingszorg en het Leger des Heils.

5. Kanttekeningen

De unilocatie: kritische succesfactoren

Er is een aantal kritische succesfactoren, te weten:

- het vinden van een geschikte locatie;
- het uitvoeren van een traject waarbij omwonenden, bedrijven en direct betrokken geïnformeerd zijn voordat de politieke definitieve besluitvorming plaatsvindt. Zo worden betrokkenen in de gelegenheid gesteld te participeren en hun zienswijze aan te geven en kan dat worden meegewogen door het college in haar definitieve besluit;
- het vinden van een goede balans tussen zorg- en dienstverlening aan de doelgroep, de beheersbaarheid van de voorziening en de leefbaarheid en mogelijke overlast in de omgeving.

De unilocatie: financiële risico's

Er zijn twee mogelijke financiële risico's, te weten:

- Een deel van de kosten van het project unilocatie wordt gedekt uit de opbrengst van de verkoop van de huidige locaties van de dag- en nachtopvang. Hier kan een financieel risico ontstaan.
- Er kan een risico ontstaan op planschade.

6. Uitvoering

6.1 Program van eisen

Leger des Heils en Brijder Verslavingszorg hebben een geactualiseerd program van eisen opgesteld en daarin tevens aangegeven welke marges c.q. bandbreedtes er mogelijk zijn. Dit naar aanleiding van de eerder gebleken onduidelijkheid over de benodigde vierkante meters. Nadrukkelijk willen wij stellen dat deze minimale en maximale varianten ook nog afhankelijk zijn van de mate waarin er effectief en efficiënt gebruik kan worden gemaakt van de fysieke omstandigheden van een mogelijke locatie.

Ten aanzien van de benodigde vierkante meters is dus enige flexibiliteit mogelijk. Het beoordelen van de mate van effectief en efficiënt gebruik is daarmee maatwerk per locatie. Alleen locaties waarbij deze partijen aangeven dat zij hier hun beoogde dienst- en zorgverleningsconcept kunnen realiseren, komen in aanmerking als mogelijke unilocatie. Dat laatste argument zal dan ook leidend en doorslaggevend moeten zijn.

6.2 Beoordelingsmatrix

De zoektocht naar mogelijk geschikte locaties vindt plaats aan de hand van de volgende criteria:

- a) De locatie bevindt zich in of op loopafstand van het centrumgebied van Haarlem.
- b) De locatie sluit in voldoende mate aan bij het program van eisen van Leger des Heils en Brijder Verslavingszorg.
- c) De stichtingskosten van de locatie past binnen de begroting van circa 1,4 miljoen (WOZ-waarde huidige locaties).
- d) De exploitatie van de locatie past binnen de begroting van circa 6 ton en de bestaande subsidierelaties met Brijder Verslavingszorg en Leger des Heils.
- e) De locatie kent geen of oplosbare belemmeringen met betrekking tot bestemmingsplannen en eisen in de sfeer van monumentenzorg.
- f) Omgevingsfactoren, zoals bijvoorbeeld de relatie met andere kwetsbare locaties in de omgeving, waarmee rekening moet worden gehouden bij het eventuele haalbaarheidsonderzoek.
- g) Conclusie ten aanzien van het al dan niet uitvoeren van een nader haalbaarheidsonderzoek

Ad a)

Wij zijn nog steeds van mening dat de unilocatie in of rond het centrumgebied moet worden gevestigd.

Onze vooronderstelling is dat het centrumgebied dé plaats is waar mensen zich verzamelen, of het nu gaat om jongeren, winkelend publiek, toeristen of daklozen. Om te voorkomen dat er onnodig, mogelijk overlastgevend dagelijks verkeer ontstaat tussen de unilocatie en het centrum, hebben wij er als college, met steun

van de gemeenteraad, destijds ervoor gekozen om de unilocatie in het centrumgebied te vestigen.

De praktijk wijst uit dat voor daklozen het centrumgebied de uitgelezen plek is om te verblijven. Er zijn openbare gelegenheden waarvan zij gebruik kunnen maken, er is (gratis) voedsel te verkrijgen, men kan zich er anoniem bewegen.

Uit ervaringen van de verslavingszorg blijkt het op zich goed mogelijk is om mensen met een alcoholverslaving op te vangen buiten het centrumgebied. Voorwaarde is wel dat er in dat geval sprake is van toegestaan en gecontroleerd gebruik van alcohol binnen de voorziening; betrokkenen hebben dan immers minder reden om elders op zoek te gaan naar alcohol. Gecombineerd met dagactiviteiten, is dit een reële optie.

Dit geldt echter niet voor verslaafden aan andere middelen. Deze zijn namelijk niet beschikbaar voor gecontroleerd gebruik, met uitzondering van de medische verstrekking van methadon.

Dit beeld wordt bevestigd door Leger des Heils en Brijder Verslavingszorg als ook door enkele gemeenten die wij hebben geconsulteerd (Delft, Rotterdam, Zwolle).

Niettemin verruimen wij het zoekgebied enigszins door de toevoeging: op loopafstand. Onder loopafstand verstaan wij de afstand die redelijkerwijs door iedereen te voet kan worden afgelegd, te weten circa 1 kilometer, ofwel 15 minuten lopen) vanaf de randen van het centrumgebied.

Overigens is de unilocatie een open voorziening, wij kunnen en willen niet verbieden dat de gebruikers van de unilocatie het centrumgebied blijven opzoeken. Met andere woorden: Zou gekozen worden voor een locatie ver buiten het centrum dan biedt dit geen enkele garantie dat de doelgroep niet dagelijks naar het centrum trekt. De genoemde loopafstand zien wij daarom als een acceptabele norm om de eventuele overlast binnen bepaalde grenzen te hanteren.

Ad b)

Leger des Heils en Brijder Verslavingszorg hebben een geactualiseerd program van eisen opgesteld, waarin bandbreedtes staan vermeld. Daarnaast zijn bepalend de fysieke (on)mogelijkheden van een pand.

Ad c, d en e)

Gelet op de financiële situatie van de gemeente is er geen aanleiding om de financiële criteria aan te passen. Dat geldt ook voor het criterium met betrekking tot bestemmingsplan.

Ad f)

In de beoordelingsmatrix nemen wij ook een eerste signalering op van aandachtspunten die gewogen moeten worden in een eventueel te starten haalbaarheidsonderzoek inclusief de eventuele consequenties voor het bijbehorende beheersplan. Het betreft hier de aanwezigheid in de directe omgeving van bijvoorbeeld een school, een kinderdagverblijf, een zorgvoorziening et cetera.

Ad g)

Op basis van een toets op de criteria, via de matrix, wordt een conclusie getrokken of de betreffende locatie(s) in aanmerking komen voor een uitgebreid haalbaarheidsonderzoek.

6.3 Uitvoering zoekopdracht

De nieuwe zoektocht moet transparant van karakter zijn en bovendien in het beginstadium al ruimte bieden voor participatie van betrokken wijkraden en andere belanghebbenden. Dat betekent dat niet alleen de gemeente (afdeling Vastgoed en afdeling Gebiedsmanagement) op zoek gaat naar mogelijke locaties, maar dat wij ook de wijkraden en burgers actief uitnodigen om via een website suggesties te doen voor mogelijke locaties. Ook andere belangstellenden kunnen een locatie aandragen. Uiteraard moeten aangedragen locaties wel passen binnen de gestelde zoekcriteria. Als dit het geval is, dan worden deze betrokken bij het zoekproces.

Uiteindelijk neemt de raad het besluit over de locatiekeuze, na behandeling in de commissie Samenleving, op voordracht van het college. In geval meerdere locaties geschikt zijn, zal het college gemotiveerd een keuze aan de raad voorleggen

Overigens organiseren wij in oktober een informatiebijeenkomst voor wijkraden in Haarlem over het regionaal kompas en zullen wij hen ook in dat kader uitnodigen actief mee te denken over locaties in Haarlem.

Het toetsen van de mogelijke locaties aan de hand van de beoordelingsmatrix (bijlage) gebeurt door een ambtelijke werkgroep bestaande uit verschillende disciplines¹. Het betreft een technische eerste analyse waarvan een aparte rapportage wordt gemaakt.

Als er uit de beoordelingsmatrix kansrijke locaties naar voren komen, worden deze onderworpen aan een nader haalbaarheidsonderzoek. Het haalbaarheidsonderzoek moet breed worden opgevat: het betreft de uitwerking van de financiële exploitatie inclusief eenmalige inrichtingskosten, een plan van aanpak ten aanzien van de mogelijke overlast in en om de locatie, de uitwerking van de fysieke inrichting van het pand, de gevolgen van de mogelijke vestiging van de unilocatie in relatie tot de leefbaarheid in de directe omgeving en het overleg met omwonenden en andere belanghebbenden.

De uitvoering van het haalbaarheidsonderzoek en de daaruit voortvloeiende voorstellen aan de gemeenteraad, worden begeleid door de ambtelijke werkgroep, vertegenwoordigers uit de betreffende wijk (indien bereid) en de uitvoerende instellingen Leger des Heils en Brijder Verslavingszorg, inclusief hun cliëntenraden.

6.4 Bestuurlijke besluitvorming

Voor de bestuurlijke besluitvorming zijn twee scenario's denkbaar.

Scenario A

1. De commissie Samenleving adviseert aan het college over voorliggend plan van aanpak.
2. De commissie Samenleving geeft de uitvoering van zowel het zoekproces als de haalbaarheidsonderzoeken in handen van het college conform het plan van aanpak.

¹ De werkgroep bestaat uit: SZ/Ruimtelijk Beleid, SZ/Vastgoed, SZ/Wonen welzijn gezondheid en zorg, VVH/Omgevingsvergunning, VVH/Handhaving Openbare Orde, VVH/Veiligheid en Handhavingregie, WZ/Gebiedsmanagement

3. Indien uit het haalbaarheidsonderzoek één of meerdere locaties geschikt worden geacht voor de vestiging van de unilocatie, dan wordt het locatiebesluit voorgelegd aan de gemeenteraad na behandeling in de commissie Samenleving.
4. De planning is als volgt:

Bespreking plan van aanpak in commissie	september 2011
Uitvoering zoekopdracht	oktober – november 2011
Uitvoering haalbaarheidsonderzoek(en)	november – december 2011
Bespreking locatiebesluit	januari 2012

Scenario B

Commissie en raad worden op de volgende momenten betrokken bij het proces:

1. De commissie Samenleving adviseert aan het college over voorliggend plan van aanpak.
2. Indien uit de beoordelingsmatrix blijkt dat zich één of meerdere kansrijke locaties voordoen, worden deze eerst aan de commissie Samenleving voorgedragen voor het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek om te horen of tegen deze locatie(s) op voorhand grote bezwaren bestaan..
3. Indien uit het haalbaarheidsonderzoek één of meerdere locaties geschikt worden geacht voor de vestiging van de unilocatie, dan wordt het locatiebesluit, het besluit waar de unilocatie uiteindelijk wordt gerealiseerd, voorgelegd aan de gemeenteraad na behandeling in de commissie Samenleving.
4. De planning is als volgt:

Bespreking plan van aanpak in commissie	september 2011
Uitvoering zoekopdracht	oktober – november 2011
Voordracht mogelijke locaties	december – januari 2012
Uitvoering haalbaarheidsonderzoek(en)	januari – februari 2012
Bespreking locatiebesluit	maart – april 2012

Omwille van het tijdsverloop stellen wij de commissie voor om te kiezen voor scenario A.

6.5 Participatie- en inspraakplan

Het participatie- en inspraakplan is als bijlage bijgevoegd.

7. Bijlagen

1. Program van eisen unilocatie
2. Zorgverleningsconcept unilocatie
3. Beoordelingsmatrix
4. Participatie- en inspraakplan

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,
ing. S.M.M. Borgers

de burgemeester,
mr. B.B. Schneiders

Programma van eisen Unilocatie Haarlem

Brijder Verslavingszorg en het Leger des Heils

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Programma	3
	- Functionele eisen	3
	- Prestatie eisen	7
	- Technische eisen	9

1. Inleiding

De gemeente Haarlem, Brijder Verslavingszorg en het Leger des Heils hebben op 28 augustus 2008 een intentieovereenkomst ondertekend voor het aangaan van een partnerschap met als doel realisatie van een Unilocatie voor daklozen en verslaafden in de gemeente Haarlem.

Brijder Verslavingszorg en het Leger des Heils hebben in een werkgroep de intentieovereenkomst verder uitgewerkt. De werkgroep is tot een programma van eisen gekomen. In dit document wordt het programma van eisen uitgewerkt. Alle andere zaken die bij deze Unilocatie behoren zoals aanleiding, doelgroep, doelen etc. zijn al eerder beschreven en behoeven in deze notitie geen verdere aandacht.

2. Programma van eisen

In het programma van eisen worden functies en functie-eisen van de betrokken organisaties voor de ruimten en functionaliteit van het gebouw uiteengezet. Het programma van eisen is onderverdeeld in functionele eisen en prestatie eisen.

De huisvesting moet functioneel zijn: het gebouw moet geschikt zijn voor het doel waarvoor het gebouw is. Het moet bereikbaar en toegankelijk zijn, ook voor mindervaliden en er dienen mogelijkheden tot toezicht te zijn. De indeling moet efficiënt zijn en er moet voldoende ruimte zijn.

Functionele eisen

Toegangsgebied

Entree

Cliënten/bezoekers komen het gebouw binnen en gaat naar buiten via één centrale entree. De Methadonpost heeft een eigen ingang/ loket. Bij de entree is constant een beveiligingsmedewerker aanwezig. Behalve vluchtwegen is deze hoofdingang de enige toegang tot het gebouw. Door het open karakter van de entree is van binnenuit zichtbaar wat er buiten gebeurt en vice versa. Bij het vaststellen van de benodigde beheersmaatregelen in en om het gebouw, betrekken wij de aanbevelingen die voort zijn gekomen uit de pilot veiligheid maatschappelijke opvang, die wij eerder met de gemeente hebben uitgevoerd in de huidige dag- en nachtopvang. Bezoekers die gebruik maken van de methadonpost kunnen via een zij ingang methadon halen.

Centrale hal

De entree leidt naar de centrale hal waar de balie zich bevindt. Bij de balie wordt men doorverwezen naar de desbetreffende voorziening. Voorkomen moet worden dat in de hal cliënten zich ophouden. De beveiliging heeft hierin ook een rol. Alle voorzieningen hebben aansluiting op de centrale hal. Direct gekoppeld aan de centrale hal bevindt zich de dagopvang. Ook de dagopvang heeft een open karakter. De kluisjes voor cliënten van de dagopvang zijn in de centrale hal gesitueerd.

Voorzieningen

Dagopvang/Inloop

De dagopvang is voorzien van een pantry waar koffie, thee en snacks voor cliënten kunnen worden gemaakt. De dagopvang heeft een recreatief karakter. Het is een huiskamer voor ongeveer 40 mensen die overdag rustig kunnen zitten, praten, lezen, tv kijken of een spelletje kunnen doen. Recreatieve faciliteiten zoals tafelvoetbal, tafeltennistafel, een televisie en computers om gebruik te maken van internet zullen hier aanwezig zijn. Tevens is het een belangrijke vindplaats voor zorgmentoren.

Nachtopvang

De nachtopvang biedt een slaappleaats aan 25 á 30 mensen. De nachtopvang bestaat uit 15 á 20 slaapkamers waar één of twee slaappleaatsen zijn, een woonkeuken voor ontbijt en sanitaire voorzieningen. Voor de slaapkamers en de sanitaire voorzieningen wordt onderscheid gemaakt in ruimten voor dames en heren. Een slaapkamer voor medewerkers is niet nodig omdat zij 's nachts wakker blijven. Bij deze voorziening hoort extra afsluitbare opbergruimte voor spullen van cliënten.

Gebruiksruiimte

Cliënten die een indicatie hebben van een arts voor de gebruiksruiimte, kunnen gebruik maken van de Rook-, alcohol- en/of de Sputruimte. In de Rookruimte is plaats voor zes cliënten, in de afgescheiden Sputruimte kunnen drie cliënten tegelijkertijd terecht. De gebruiksruiimte is ingesteld om de gezondheidssituatie en het maatschappelijk herstel van de harddrugverslaafden te bevorderen. Cliënten kunnen binnen de gebruiksruiimte op een schone en veilige manier gebruiken. Dit is één van de faciliteiten om de diverse doelgroepen in de locatie van elkaar te scheiden.

Methadonpost

De Methadonpost is een uitgiftepunt voor medicatie. Hier vindt de dosering van medicatie onder toezicht plaats. De Methadonpost heeft een eigen ingang/loket.

Activiteitenruimte

De cliënt wordt de mogelijkheid geboden om deel te nemen aan diverse activiteiten, naargelang de behoefte is. De activiteitenruimte wordt uitgerust met faciliteiten die voor een ruim aanbod aan activiteiten, ondersteuning kunnen bieden. Een deel van de activiteiten kunnen ook buiten de unilocatie plaatsvinden.

Begeleiding

Kantoren en vergaderzaal

Aan elke voorziening is een kantoorruimte gekoppeld voor medewerkers en leidinggevenden. Bij de kantoren is een kopieerruimte waar alle medewerkers gebruik van kunnen maken. Tevens is een grote vergaderzaal waar de verschillende teams al dan niet afzonderlijk of gezamenlijk, gebruik van kunnen maken. Overigens kan een groot deel van de kantoorfuncties ook elders worden gehuisvest.

Spreekkamers

De individuele begeleiding aan cliënten vindt plaats in aparte spreekkamers. Deze spreekkamers worden gekoppeld aan een voorziening.

Artsenkamers

Deze kamers hebben ook ruimte voor meubelen en apparatuur voor medisch onderzoek en zijn dus groter dan de spreekkamers.

Centrale keuken

De centrale keuken heeft een tweeledig doel. De keuken wordt enerzijds door het personeel gebruikt om koffie en thee te zetten. Anderzijds is de keuken ook een activiteitenruimte. Hier kan een cliënt onder begeleiding een warme maaltijd maken of cliënten kunnen deelnemen aan kookworkshops in het kader van activering.

Sanitair

Er wordt een scheiding gemaakt in toiletten voor medewerkers (apart dames en heren) en toiletten voor cliënten (apart dames en heren). Tevens is er een toilet voor mindervaliden.

Bij de slaapkamers van de nachtopvang zijn voldoende doucheruimten en er is één badkamer voor mindervaliden. Tevens is de nachtopvang voorzien van voldoende toiletten.

Overige ruimten

Wasruimte

Clënten (van de dag- en nachtopvang) kunnen gebruikmaken van de was- en droogvoorziening. Hiervoor is ruimte voor twee wasmachines en twee drogers. Tevens kan dit ingezet worden voor dagbesteding.

Vorraadhok voor etenswaren

Nabij de pantry van de dagopvang en de gezamenlijke keuken is een voorraadhok voor etenswaren.

Opslagruimte

Een opslagruimte voor kerstspullen, huishoudelijke artikelen (servies etc.) en eventuele kantoorbenodigdheden.

Schoonmaakhok

Schoonmaakhok voor schoonmaak- en -middelen. In het hok is een uitstortgootsteen met koud en warm water.

Containerruimte

In het gebouw is een mogelijkheid om afval te verzamelen.

Buitenruimte

De buitenruimte van het gebouw is overzichtelijk en goed te controleren. Voldoende verlichting is aanwezig.

Fietsenhok

In de buitenruimte is een afsluitbaar fietsenhok waar plaats is voor 20 fietsen van medewerkers. Ook worden fietsenrekken buiten het hok geplaatst voor cliënten en bezoekers.

Prestatie eisen

In dit hoofdstuk is vastgelegd aan welke prestaties het gebouw moet voldoen op ruimtelijk- en technisch niveau.

Ruimtelijke behoefte

In de tabel is per ruimte aangegeven wat de benodigde vierkante meters zijn voor de functionele eisen van het gebouw. Vierkante meters voor gangen, liftruimte, meterkast of trappenhuis zijn hier niet in meegenomen.

Ruimte Intern	Minimaal m2	Maximaal m2
Entree	8	12
Centrale hal met balie	20	20
Gebruiksruimte	50	50
Methadonpost	30	30
Dagopvang	100	110
Activiteitenruimte **	30	100
Nachtopvang	336	336
Woonkeuken ***	40	80
Sanitair	58	58
Kantoren	60	60
Artsenkamer	40	40
Spreekkamer ****	36	72
Sanitair medewerkers	20	20
Toiletruimte cliënten	20	20
Diverse opslag	45	45
Centrale hal met balie	50	50
Balie/administratie	30	50
Subtotaal	973	1153

Aanvulling ruimte	Minimaal 2m	Maximaal 2m
Kantoor *	250	250
Alcohol gebruikersruimte		16
Subtotaal	250	266

	Minimaal m2	Maximaal m2
Totaal	1223	1419

*Activiteitenruimte ***

De activiteitenruimte kan 30 m2 blijven als de grotere dagactiviteiten buiten de Unilocatie worden aangeboden door organisaties zoals Roads, Actie Talent, Ecosol enz.

*Woonkeuken ****

De wens is om samen met de doelgroep te gaan koken in het pand. Hiervoor is een grotere keuken nodig. Als dat niet lukt, zal de maaltijd via andere organisaties moeten worden aangeleverd en dan is een keuken 40 m2 genoeg.

Alcoholgebruikersruimte

De alcoholgebruikersruimte is voor 16 m2 toegevoegd.

Kantoren

De benodigde kantoorruimte ad 250 m2 kan ook elders worden gevonden, indien het pand hiertoe onvoldoende ruimte biedt. In dat geval voldoen de aanwezige spreekkamers en vergaderruimte voor de strikt noodzakelijke kantooractiviteiten.

Daarnaast zullen uiteindelijk ook nog de volgende zaken mede bepalend zijn voor de mogelijkheden:

- De mogelijkheden van het pand en de indeling.
- De waarborg voor de veiligheid inclusief de daartoe benodigde voorzieningen
- Het kunnen voldoen aan het bouwbesluit.

De ruimten moeten voldoen aan de wettelijke eisen en deze worden getoetst door de gemeente Haarlem, afdeling onroerend goed.

Technische eisen

- Hygiëne gebruikruimte dient te zijn gewaarborgd
- Camerabewaking (in de gezamenlijke ruimten voor cliënten is cameratoezicht)
- Alarminstallatie
- Stevige muren
- Geluidsisolatie
- Klimaatbeheersing (ramen kunnen open en er schijnt daglicht naar binnen)
- Inrichting en toegankelijkheid voor mindervaliden
- Keukeninrichting dient te voldoen aan de eisen hygiënecode
- Inrichting washok (2 wasmachines, 2 drogers en ventilatie)
- Intercom (bij de nachtopvangvoorziening is een intercom)
- Faciliteiten omgaan met calamiteiten (brandblussers, vluchtwegen etc.)
- Rookruimte met goede afzuiging
- Rookvrije ruimte

Bijlage 2 zorgconcept unilocatie Leger des Heils en Brijder Verslavingszorg

Zorgconcept

De Unilocatie biedt verschillende specialismen. Zo zijn aan de Brijder Verslavingszorg verpleegkundigen, casemanagers, een arts, een psychiater, een psycholoog en MBO-ers verbonden. Het Leger des Heils zet maatschappelijk werkers, SPW-ers, een zorgcoördinator en een afdelingsmanager in. De overhead (administratief en facilitair personeel) is hierin niet meegenomen.

In de projectgroep is de mogelijkheid tot het vormen van een multidisciplinair team besproken. Het multidisciplinaire team zal zich richten op cliënten met een dubbele diagnose.

Beschrijving doelgroep

Dak- en thuislozen vanaf 18 jaar al dan niet met een drug- of alcoholverslaving, kunnen bij de Unilocatie terecht voor opvang en hulp- en dienstverlening.

Aantal cliënten

Bij het Servicecentrum in Haarlem zijn op 5 februari 209 actieve cliënten. De Sociale Verslavingszorg van de Brijder Verslavingszorg telt 590 cliënten. Het aantal cliënten die hulp- en dienstverlening van beide organisaties ontvangt, de zogenaamde dubbele diagnose cliënten, bedraagt 69.

Instroom- doorstroom en uitstroombeleid

Instroom

De Unilocatie zal in de toekomst onderdeel uitmaken van een totaalconcept aan zorg en opvang voor kwetsbare doelgroepen. Eén van de onderdelen in dat totaalconcept zal zijn een centrale toegang voor alle voorzieningen voor maatschappelijke opvang. Ook voor de Unilocatie zal gewerkt worden met een centrale toegang.

Plan van aanpak doorstroom vanuit de Unilocatie

Van verblijfslocatie naar verblijf voor kortdurende opvang

De laagdrempelige opvang van het Leger des Heils in Haarlem bestaat op dit moment uit een Dagopvang (Servicecentrum) en een Nachtopvang die enkele honderden meters van elkaar gescheiden liggen. Op dit moment wordt er gezocht naar een nieuwe locatie voor zowel Dag- als Nachtopvang in combinatie met de verslavingszorg van Brijder, alwaar deze drie voorzieningen bij elkaar in één gebouw komen te zitten. In de huidige situatie wordt de Nachtopvang door een deel van de cliëntengroep gebruikt als permanent onderkomen waar zij al jaren verblijven. De afgelopen paar jaren is er al flink gewerkt om dit tegen te gaan en meer doorstroom te realiseren vanuit de laagdrempelige opvang naar andere huisvestingsvormen. In de nieuwe situatie wil het Leger des Heils veel meer een verblijf voor kortdurende opvang zijn dan een verblijfslocatie die het nu voor een deel van de cliënten geworden is. Om dit te bereiken zal er gekeken moeten worden naar de manier waarop de hulpverlening binnen dit verblijf ingekleed gaat worden en naar de uitstroommogelijkheden die er binnen Haarlem zijn.

Hulpverleningsaspecten

Op dit moment is het aangaan van een hulpverleningstraject gericht op de toekomst voor cliënten van de Nachtopvang een vrijwillige aangelegenheid. Zij kunnen zich bij het personeel van de Dag- en Nachtopvang melden als zij hulp willen bij het opzetten van een betere toekomst en

vervolgens zal er op de Dagopvang een begeleidingstraject worden opgezet dat zich richt op uitstroom vanuit de Nachtopvang naar een beter plekje.

Zoals gezegd willen we in de nieuwe locatie veel meer een verblijf voor kortdurende opvang zijn wat betekent dat er meer moeten worden toegewerkt naar uitstroom en dat dit voor een groter deel van de cliënten zou moeten gebeuren dan nu het geval is. Om dit te bewerkstelligen dient de hulpverlening als volgt te worden opgezet. Verblijven in de opvang van het Leger des Heils mag niet meer voor onbepaalde tijd, er moet een einddatum gesteld gaan worden aan het verblijf om te zorgen dat klanten niet langer 'blijven hangen' dan strikt noodzakelijk is. Vervolgens moeten er ook termijnen aan de inhoudelijke hulpverlening worden gesteld wanneer welke zaken op orde moeten zijn. Het gaat dan om meetmomenten waarop gekeken moet worden wat er allemaal gebeurd is en of dit voldoende is. Hierdoor kan er ook daadwerkelijk meetbaar gestreefd worden naar uitstroom.

Om dit alles te bewerkstelligen zal van de hulpverleners van het Leger des Heils gevraagd gaan worden om binnen 3 tot 6 maanden na binnenkomst van een cliënt een duidelijk en helder traject uitgestippeld te hebben over wat er moet gaan gebeuren om de cliënt zo snel en efficiënt mogelijk naar de best mogelijk plek te krijgen. Deze 3 of 6 maanden moeten gericht zijn op het ontdekken - samen met de cliënt- wat de mogelijkheden zijn en vervolgens ervoor zorgen dat benodigdheden voor dit traject, zoals indicaties en dergelijke, voor handen komen. Het is een vereiste dat er in deze fase al verder wordt gekeken dan de eerste uitstroom mogelijkheid zoals dat nu vaak nog wel gebeurt. Dit houdt in dat als een cliënt tijdelijk ergens terecht kan, zoals een geplande opname in een verslavingskliniek, dat er ook al vanaf het begin een plan is voor de uitstroom van daaruit.

Vervolgens zal er een termijn van 3 of 6 maanden aan een cliënt en zijn hulpverlener worden gegeven om te zorgen dat het traject dat ingezet is ook feitelijk ten uitvoer gelegd kan worden. In sommige gevallen zal dat betekenen dat gedurende deze 3 of 6 maanden er vooral door de cliënt gewacht moet worden omdat hij ergens op een wachtlijst staat. Mocht dit niet voldoende blijken te zijn dan kan deze tweede fase verlengd worden voor nogmaals 3 maanden of 6 maanden.

Doorstroomvoorzieningen nu

Op dit ogenblik zijn er een aantal mogelijkheden voor cliënten van de dag- en nachtopvang om te gebruiken voor uit- of doorstroom. Allereerst zijn er uiteraard cliënten die uitstromen naar een zelfstandige vorm van huisvesting, al dan niet met ambulante begeleiding. Zelfstandige woningen zijn echter moeilijk te krijgen door lange wachttijden bij sociale woningbouwcorporaties enerzijds en hoge prijzen op de particuliere markt anderzijds.

Binnen CWZW NH zijn er mogelijkheden voor uitstroom naar de voorzieningen RIBW de Hoeksteen, Forensische RIBW Domus en Jongeren RIBW's Vast en Verder in Hoofddorp. Voor elk van deze voorzieningen geldt dat er een geldige indicatie moet zijn voor verblijf en dat zij ernaar streven een cliënt uit te laten stromen naar een zelfstandige woning of een anderszins beter passende woonvorm.

Voor de jongste groep cliënten van de dag- en nachtopvang wordt voor uit- en doorstroom regelmatig gebruik gemaakt van jongerenpension Spaarnezicht in Haarlem. Voor de klantengroep die de dag- en nachtopvang bedient geldt echter regelmatig dat zij niet meer welkom zijn bij Spaarnezicht vanwege een eerder verblijf aldaar dat heeft geresulteerd in een uitzetting uit Spaarnezicht.

Ook richting de voorzieningen Pauzement en het Wilhelminapension, beide in Haarlem, komt met enige regelmaat doorstroom vanuit de dag- en nachtopvang voor.

Dan wordt er ook gebruik gemaakt van de woonvoorzieningen die RIBW KA/M te bieden heeft. Sinds enkele jaren is er wekelijks een spreekuur op de dagopvang van twee medewerkers van

RIBW KA/M waar medewerkers van het Leger des Heils samen met hun cliënten terecht kunnen om te kijken welke mogelijkheden er zijn om in gezamenlijkheid te zoeken naar een betere huisvestingsvoorziening dan de Dag- Nachtopvang.

Tenslotte vindt een deel van de uitstroom vanuit de Dag- en Nachtopvang nog plaats richting klinieken voor fysieke, psychische of verslavingsproblematiek en naar penitentiaire inrichtingen. Het grote nadeel aan deze wijze van uitstroming is dat dit meestal trajecten zijn voor relatief korte termijn en dat er slechts mondjesmaat een plan is voor doorstroom vanuit deze voorzieningen wat er in resulteert dat mensen na een behandelingstraject of straf weer terug komen in de Dag- en Nachtopvang.

Flankerend beleid

Om de doorstroom ook op de langere termijn te bevorderen, vragen wij nog aandacht voor de volgende specifieke voorzieningen:

- een voorziening voor cliënten die psychiatrische behandeling weigert of niet af kan kicken van zijn of haar verslaving.
- een voorziening voor mensen die zich nooit kunnen aanpassen aan de gangbare sociale normen (zoals in Amsterdam en Nijmegen de specifieke containerwoningen) en woningen waar drie á vier cliënten gezamenlijk het huishouden kunnen bestieren met ambulante begeleiding zoals het Leger des Heils dit in Den Haag doet.
- verder zou het gemakkelijk moeten worden voor cliënten om zelfstandige woonruimte te verkrijgen vanuit de Dag- en Nachtopvang.

Voortraject 3 tot 6 maanden

Het verblijf voor kortdurende opvang biedt opvang en begeleiding aan dak- en thuisloze mannen en vrouwen.

Het verblijf dient ter voorbereiding en onderzoek naar een mogelijke deelname aan een andere, [meer gericht op de cliënten] passende woonvorm.

Bij iedere cliënt die zich aanmeldt bij de opvang wordt gekeken wat de hulpvraag is en wordt hij of zij gekoppeld aan een mentor die samen met de cliënt een begeleidingsplan opstelt, waarin de problematiek, taken, afspraken en termijnen worden beschreven.

De mentor is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken van de cliënt en de vooruitgang hiervan. De mentor onderhoudt de contacten met de bewoner en is verantwoordelijk voor het naleven van de overeengekomen afspraken in het begeleidingsplan. Gezien het doel van het voortraject hecht het team van het passantenverblijf er veel waarde aan dat de cliënt zo zelfstandig mogelijk kan functioneren.

Dagbesteding

Een belangrijk onderdeel van het verblijf en de begeleiding tijdens het voortraject, is dat er een dagbesteding is. Er wordt direct een start gemaakt met dagbestedingsactiviteiten in de unilocatie zelf, bijvoorbeeld door het actief meedraaien in de huishouding. Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van dagbestedingsactiviteiten in de stad zoals die bijvoorbeeld worden aangeboden door Roads en Ecosol.

Eerste locatieonderzoek (voorbeeld)

Betreft : ...straat 12,
Datum : datum afronding eerste locatieonderzoek 2011

Loopafstand centrumgebied	Eerste beoordeling Program van Eisen inclusief afwijkingen	Eerste financiële analyse	Vigerende bestemming	Monument	Aanwezigheid kwetsbare voorzieningen en overige aandachtspunten	Locatie bezocht door	Voordracht haalbaarheids-onderzoek Ja/nee
Adres ligt binnen loopafstand van het centrumgebied	Oppervlakte: 1150 m2, voldoende Buitenruimte: 40m2, voldoende	Raming inrichtingskosten: Eerste inschatting: 0,5 mio. Te hoog, het pand moet volledig worden heringericht voor de diverse functies. Raming exploitatiekosten: Het pand moet worden gekocht, de vraagprijs bedraagt € 3,5 mio. Dat maakt de jaarlijkse exploitatiekosten te hoog	Woon-bestemming, WABO-procedure noodzakelijk	Niet van toepassing	<ul style="list-style-type: none">- School in directe omgeving (50m, middelbaar onderwijs).- Ligt in woonwijk (kinderrijke buurt).- Winkelcentrum in directe omgeving (150m).- Overige aandachtspunten: ...	Taxateur Leger en Brijder	Nee

Toelichtingen: op grond van de financiële analyse komt de locatie niet in aanmerking. De incidentele inrichtingskosten zijn hoog, de structurele exploitatiekosten passen eveneens niet binnen de financiële kaders.

Participatie- en Inspraakplan

Versie: 1 Opgesteld door: Piet Haker

Projectmanager: Piet Haker
Opdrachtgever: Nanda Hagedoorn
Stadsdeelregisseur: Hans Vriend
Communicatieadviseur: Edwin Bakker

A Inzicht in project

1. Aanleiding project

Sinds 2007 streeft het college naar de realisatie van een unilocatie waarin de dag- en nachtopvang van het Leger des Heils en de gebruiksfuncties van Brijder Verslavingszorg kunnen worden ondergebracht. De unilocatie biedt in zijn integraliteit adequater zorg en opvang aan de doelgroep, te weten dak- en thuislozen die in eerste instantie zijn aangewezen op maatschappelijke opvang en cliënten van de sociale verslavingszorg. De samenwerking tussen Brijder Verslavingszorg en Leger des Heils binnen één locatie staat hiervoor garant.

Met de realisatie van de unilocatie wordt het aantal opvanglocaties teruggebracht van drie naar één. Huisvesting op één locatie levert een aantal efficiencyvoordelen op, zowel in de bedrijfsvoering als in de benodigde veiligheidsmaatregelen in en om de locatie.

2. Definiëring project

De realisatie van de unilocatie, waarin de functies dag- en nachtopvang van het Leger des Heils worden samengebracht met de functies methadonverstrekking, inloop en gebruikersruimte van Brijder Verslavingszorg in één locatie. Ten behoeve van de zoektocht naar een geschikte locatie is een program van eisen opgesteld door Leger des Heils en Brijder Verslavingszorg.

3. Kaders van het project

De unilocatie is één van de onderdelen van het door de raad vastgestelde kader en de uitvoeringsnota's van het regionaal kompas. Het past in programma 4 maatschappelijke opvang van de programmabegroting.

Het realiseren van een unilocatie past binnen de intentieovereenkomst zoals in 2008 gesloten tussen de gemeente, Brijder Verslavingszorg en het Leger des Heils.

B Afweging participatie

4. Samenvatting krachtenveldanalyse

1. De bestuurlijke besluitvorming is complex en de commissie Samenleving en gemeenteraad zijn actief betrokken bij het besluitvormingsproces.
2. Er is sprake van een samenwerking (op basis van een intentieverklaring uit 2008) tussen college, Brijder Verslavingszorg en Leger des Heils.
3. Bij de voordracht van één of meerdere locaties speelt de mening van de betrokken wijkraden en andere belanghebbenden een belangrijke rol.

5. Samenvatting afweging participatie

Het project is geschikt voor participatie om belanghebbenden te betrekken bij zowel de zoektocht (burgers in het zoekgebied) naar eventueel geschikte locaties alsmede de inhoudelijke beoordeling van de gevolgen van een kansrijke locatie voor de leefbaarheid en veiligheid voor de omgeving tijdens het haalbaarheidsonderzoek (direct omwonenden en de wijkraad).

Voor de zoektocht naar potentiële locaties wordt een specifieke website geopend. Deelname aan het haalbaarheidsonderzoek gebeurt door middel van een participatie van belanghebbenden in een werkgroep.

C Participatie- en inspraakplan

6. Voorstel participatie

- Wat is het doel van de participatie: vergroten draagvlak en actieve betrokkenheid belanghebbenden (meedenken).
- Waarover gaat de participatie: (1) de zoektocht naar potentiële locaties en (2) participatie in het haalbaarheidsonderzoek over de gevolgen van een kansrijke locatie voor de leefbaarheid en veiligheid in de directe omgeving.
- Wat is het niveau van participatie: (1) raadplegen en (2) coproduceren.
- Wie zijn de beoogde participanten: (1) burgers van Haarlem en (2) direct belanghebbenden bij een kansrijke locatie, met name de betrokken wijkraad/wijkraden en bedrijfsleven.
- In welke fase van het proces vindt participatie plaats: (1) direct bij aanvang van de zoektocht en (2) inhoudelijke beoordeling van kansrijke locaties.
- welke participatie- en communicatiemiddelen worden wanneer gebruikt: website, stadskrant en ander communicatiemiddelen.
- Budget en capaciteit: in begroting.

7. Voorstel inspraak

De zoektocht naar een locatie voor de unilocatie moet transparant van karakter zijn en bovendien in het beginstadium al ruimte bieden voor participatie en inspraak van betrokken wijkraden en andere belanghebbenden. Dat betekent dat niet alleen de gemeente (afdeling Vastgoed en afdeling Gebiedsmanagement) op zoek gaat naar mogelijke locaties, maar dat ook wijkraden en burgers actief worden uitgenodigd om via een website suggesties te doen voor mogelijke locaties. Uiteindelijk neemt de gemeenteraad het besluit over de locatiekeuze, na behandeling in de commissie Samenleving.

Als er uit de beoordelingsmatrix kansrijke locaties naar voren komen, worden deze onderworpen aan een nader haalbaarheidsonderzoek. Het haalbaarheidsonderzoek moet breed worden opgevat: het betreft de uitwerking van de financiële exploitatie inclusief eenmalige inrichtingskosten, een plan van aanpak ten aanzien van de veiligheid in en om de locatie, de uitwerking van de fysieke inrichting van het pand, de gevolgen van de mogelijke vestiging van de unilocatie in relatie tot de leefbaarheid in de directe omgeving.

De uitvoering van het haalbaarheidsonderzoek en de daaruit voortvloeiende voorstellen voor de gemeenteraad, worden begeleid door de ambtelijke werkgroep, vertegenwoordigers uit de betreffende wijk (indien bereid) en de uitvoerende instellingen Leger des Heils en Brijder Verslavingszorg, inclusief hun cliëntenraden.

D Proces

8. Rapportage

Voor de bestuurlijke besluitvorming zijn twee scenario's denkbaar.

Scenario A

1. De commissie Samenleving adviseert aan het college over voorliggend plan van aanpak.
2. De commissie Samenleving geeft de uitvoering van zowel het zoekproces als de haalbaarheidsonderzoeken in handen van het college conform het plan van aanpak.
3. Indien uit het haalbaarheidsonderzoek één of meerdere locaties geschikt worden geacht voor de vestiging van de unilocatie, dan wordt het locatiebesluit voorgelegd aan de gemeenteraad na behandeling in de commissie Samenleving.
4. De planning is als volgt:

Bespreking plan van aanpak in commissie	september 2011
Uitvoering zoekopdracht	oktober – november 2011
Uitvoering haalbaarheidsonderzoek(en)	november – december 2011
Bespreking locatiebesluit	januari 2012

Scenario B

Commissie en raad worden op de volgende momenten betrokken bij het proces:

1. De commissie Samenleving adviseert aan het college over voorliggend plan van aanpak.
2. Indien uit de beoordelingsmatrix blijkt dat zich één of meerdere kansrijke locaties voordoen, worden deze eerst aan de commissie Samenleving voorgedragen voor het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek om te horen of tegen deze locatie(s) op voorhand grote bezwaren bestaan..
3. Indien uit het haalbaarheidsonderzoek één of meerdere locaties geschikt worden geacht voor de vestiging van de unilocatie, dan wordt het locatiebesluit, het besluit waar de unilocatie uiteindelijk wordt gerealiseerd, voorgelegd aan de gemeenteraad na behandeling in de commissie Samenleving.
4. De planning is als volgt:

Bespreking plan van aanpak in commissie	september 2011
Uitvoering zoekopdracht	oktober – november 2011
Voordracht mogelijke locaties	december – januari 2012
Uitvoering haalbaarheidsonderzoek(en)	januari – februari 2012
Bespreking locatiebesluit	maart – april 2012

Omwille van het tijdsverloop stellen wij de commissie voor om te kiezen voor scenario A.